COMISIA NAŢIONALĂ A PIEŢEI FINANCIARE

H O T Ă R Â R E
cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerinţele faţă de programul de reasigurare al asigurătorului, regulile de contractare a reasigurărilor şi condiţiile avizării nivelului reţinerii proprii al asigurătorului

nr. 30/12 din 13.06.2023
(în vigoare 27.06.2023)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 216-219 art. 621 din 27.06.2023

* * *

INREGISTRAT:
Ministerul Justiţiei
al Republicii Moldova
nr.1802 din 22 iunie 2023
Ministră _____ Veronica MIHAILOV-MORARU

În temeiul prevederilor art.96 alin.(6) şi alin.(12) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.129 – 133, art.229), Comisia Naţională a Pieţei Financiare

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind cerinţele faţă de programul de reasigurare al asigurătorului, regulile de contractare a reasigurărilor şi condiţiile avizării nivelului reţinerii proprii al asigurătorului (se anexează).

2. Se abrogă Hotărârea Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare nr.17/6/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerinţele faţă de programul de reasigurare al asigurătorului şi regulile de contractare a reasigurărilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.181 – 189, art.1024), înregistrată la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova cu nr.1221 în data de 23.05.2017.

3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREŞEDINTE **Dumitru BUDIANSCHI**

Nr.30/12. Chişinău, 13 iunie 2023.

Aprobat
prin Hotărârea Comisiei Naţionale
a Pieţei Financiare
nr.30/12 din 13.06.2023

REGULAMENT
privind cerinţele faţă de Programul de reasigurare al asigurătorului, regulile de contractare a reasigurărilor şi condiţiile avizării nivelului reţinerii proprii al asigurătorului

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

1. Regulamentul privind cerinţele faţă de Programul de reasigurare al asigurătorului, regulile de contractare a reasigurărilor şi condiţiile avizării nivelului reţinerii proprii al asigurătorului (în continuare – Regulament) stabileşte cerinţele faţă de Programul de reasigurare al asigurătorului, regulile ce urmează a fi respectate la contractarea reasigurărilor, precum şi condiţiile avizării nivelului reţinerii proprii al asigurătorului.

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează noţiunile definite în Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (în continuare – Legea nr.92/2022), precum şi următoarele noţiuni:

comision de reasigurare – remunerarea achitată de reasigurător reasiguratului pentru transmiterea riscurilor în reasigurare;

contract de reasigurare – acordul realizat între două sau mai multe părţi, denumite "reasigurător" şi "reasigurat", prin care reasigurătorul preia o parte din riscurile subscrise de reasigurat în schimbul unei sume denumite "primă de reasigurare" (stabilită în respectivul contract), pentru care se obligă să-i plătească acestuia din urmă partea din despăgubire cuvenită în cazul producerii riscului (riscurilor), conform condiţiilor convenite în contract;

excedent – suma riscului care se transmite în reasigurare (o parte din valoarea riscului, care depăşeşte reţinerea proprie);

primă de reasigurare – suma pe care reasiguratul este obligat să o plătească pentru asigurarea oferită de reasigurător pentru riscurile transmise în reasigurare, conform contractului de reasigurare;

reasigurare facultativă – reasigurarea parţială sau integrală a unui risc aferent unei singure poliţe de asigurare, cesiunea fiind negociată separat, unde atât reasigurătorul, cât şi reasiguratul au opţiunea de a accepta sau de a refuza oricare din implicaţiile celuilalt;

reasigurare obligatorie – reasigurarea unor categorii de riscuri precizate în contractul de asigurare, în proporţiile şi limitele stabilite, unde selecţia riscurilor de către părţi nu este posibilă, reasiguratul fiind obligat să cedeze riscurile subscrise, indiferent de natura lor;

reasigurare neproporţională "excedent de daună" – reasigurarea prin care reasigurătorul despăgubeşte reasiguratul pentru valoarea daunelor suportate în exces faţă de o limită specificată a reţinerii proprii;

reasigurare neproporţională "excedent de rată a daunei" – reasigurarea prin care se limitează răspunderea reasiguratului la un anumit nivel al ratei daunei, cedându-se în reasigurare doar ceea ce depăşeşte un nivel procentual prestabilit din volumul de prime. Astfel, reasigurătorul suportă daunele numai dacă nivelul total al acestora într-un anumit an pentru asigurător depăşeşte suma stabilită;

reasigurare proporţională "cota parte" – reasigurarea prin care reasigurătorul preia în reasigurare o anumită proporţie din fiecare risc asumat de reasigurat (cedent) prin poliţele de asigurare directă, suportând toate daunele în aceeaşi proporţie, conform primelor directe, dar fără comision de reasigurare;

reasigurare proporţională "excedent de sumă" – reasigurarea prin care reasigurătorul consimte să preia o parte dintr-un risc peste limita reţinerii proprii;

zonă geografică – clauză operativă în contractul de reasigurare, care stipulează teritoriul de acţiune a protecţiei prin reasigurare.

Capitolul II
CERINŢE FAŢĂ DE PROGRAMUL DE REASIGURARE AL ASIGURĂTORULUI. REGULILE DE CONTRACTARE A REASIGURĂRILOR

3. Programul de reasigurare al asigurătorului va avea la bază respectarea cerinţelor de natură prudenţială, prevăzute de legislaţie, adecvarea Programului de reasigurare la

profilul de risc al asigurătorului, evitarea concentrării riscurilor, precum şi transferarea efectivă a riscurilor.

4. Asigurătorul este obligat să adopte şi să implementeze un Program eficient de reasigurare pentru fiecare an financiar. Programul de reasigurare al asigurătorului trebuie să corespundă politicii sale de subscriere. Actuarul asigurătorului îşi va expune opinia privind pertinenţa contractelor de reasigurare, în conformitate cu Programul de reasigurare. Opinia actuarului va fi anexată la Programul de reasigurare.

5. Asigurătorul revizuieşte atât Programul de reasigurare, cât şi politicile de subscriere, în unul din următoarele cazuri:

1) când riscurile subscrise nu sunt acoperite corespunzător de reasigurare; sau

2) când retrogradarea reasigurătorului în clasamentul agenţiilor de rating (sub nivelul stabilit la art.96 alin.(8) din Legea nr.92/2022) în cadrul a două clasificări consecutive; sau

3) când rata de acoperire a cerinţei de capital de solvabilitate (în continuare – SCR) cu fonduri proprii eligibile ale unui reasigurător nerezident inclus în Programul de reasigurare al asigurătorului, calculată în conformitate cu regimul din statele Uniunii Europene (în continuare – UE), Solvabilitate II, scade sub 120 la sută.

6. Programul de reasigurare trebuie să corespundă necesităţilor de reasigurare, definite şi documentate în Strategia de gestionare a reasigurării (dependentă de Politica de subscriere), aprobată de Consiliul societăţii asigurătorului, care trebuie să includă cel puţin:

1) modalitatea de monitorizare a Programelor de reasigurare (existenţa sistemelor de raportare şi control intern);

2) descrierea unui sistem intern de control al riscurilor şi implementarea acestuia de către persoanele care deţin funcţie-cheie (funcţia de audit intern şi funcţia de management al riscurilor), care asigură conformitatea continuă a Programului de reasigurare cu Strategia de reasigurare, aprobată de organul de conducere.

7. La elaborarea şi adoptarea Programului de reasigurare, organele de conducere ale asigurătorului trebuie să se asigure că toate cerinţele legale şi de reglementare privind activitatea asigurătorului şi necesităţile sale de reasigurare sunt îndeplinite şi respectate şi vor stabili strict mărimea reţinerii proprii maxime care se menţine la un anumit nivel şi nivelul maxim de protecţie prin reasigurarea obligatorie, pe care îl poate obţine asigurătorul de la reasigurătorii selectaţi.

Organele de conducere ale asigurătorului vor elabora şi monitoriza Programul de reasigurare, care va include, obligatoriu, modalităţile de implementare a strategiilor de activitate, astfel încât să se asigure, în mod continuu, următoarele:

1) existenţa condiţiilor de asigurare pentru clasele de asigurări subscrise şi a expunerilor agregate pentru riscurile subscrise pe clase de asigurări;

2) stabilirea limitelor sumelor asigurate pe clase de asigurare, care vor face obiectul reasigurărilor obligatorii;

3) stabilirea criteriilor de selectare a reasigurărilor facultative;

4) optimizarea şi monitorizarea cheltuielilor de reasigurare;

5) principiile de gestionare a riscului de lichiditate, în cazul necompensării la timp a despăgubirilor datorate de reasigurător;

6) principiile de gestionare a riscului de contrapartidă (contraparte), în cazul neonorării obligaţiunilor contractuale de către reasigurător;

7) organizarea eficientă a administrării activităţii de reasigurare.

8. Programul de reasigurare, adoptat de asigurător, trebuie să conţină cel puţin următoarele informaţii:

1) mărimea totală a răspunderii asigurătorului acoperită de Programul de reasigurare; descrierea structurii Programului de reasigurare utilizată pentru a acoperi riscul asigurătorului – de exemplu, acoperirea obligatorie sau facultativă, proporţională

sau neproporţională, precum şi mărimea fiecărui nivel de acoperire; cota fiecărui reasigurător individual în fiecare nivel de acoperire de reasigurare şi numărul de reînnoiri;

2) criteriile calitative şi cantitative, care au stat la baza selectării formelor de reasigurare;

3) mecanismele de gestionare şi control al riscurilor (de concentrare, de credit, de lichiditate, operaţional, de piaţă, de subscriere), definite la art.4 din Legea nr.92/2022, care provin din activitatea de reasigurare;

4) criteriile de selectare a reasigurătorilor, ratingul de credit minim acceptabil, piaţa de operare, jurisdicţia aplicabilă;

5) criteriile de selectare a brokerilor de reasigurare, piaţa de operare, jurisdicţia aplicabilă, inclusiv proceduri de evaluare a siguranţei lor;

6) descrierea reasigurătorilor selectaţi, cu indicarea ratingului, după caz, conform evaluării agenţiilor de rating Standard & Poor′s, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody′s, ori cu indicarea datelor privind rata SCR, în cazul reasigurătorilor care sunt autorizaţi în statele UE sau în cadrul Organizaţiei de Cooperare şi Dezvoltare Economică (în continuare – OCDE) şi care fac obiectul regimului Solvabilitate II, şi a datelor privind situaţiile lor financiare, experienţa pe piaţă în ultimii doi ani şi ţara de reşedinţă;

7) nominalizarea riscurilor şi/sau grupurilor de riscuri cedate pe tipuri de asigurare, incluse în categoria "asigurări generale" şi/sau "asigurări de viaţă";

8) nivelul reţinerii proprii pe fiecare clasă şi/sau tip de asigurare;

9) sumele cedate în reasigurare pe fiecare clasă şi/sau tip de asigurare, după caz;

10) zona geografică, conform contractului de reasigurare;

11) procedurile de monitorizare şi de evidenţă a daunelor apărute şi de recuperare a sumelor care sunt în sarcina reasigurătorilor.

9. Programul de reasigurare al asigurătorului şi condiţiile reasigurărilor trebuie să fie compatibile cu natura, amploarea şi complexitatea activităţilor desfăşurate, să corespunda obiectivelor şi strategiei sale de afaceri şi să reflecte apetitul general pentru risc al asigurătorului.

10. Asigurătorul sau reasigurătorul va păstra o parte din risc în reţinere proprie, corespunzător capacităţii financiare şi volumului activităţii lui.

11. Cedarea de către asigurătorul sau reasigurătorul rezident al Republicii Moldova a riscurilor în reasigurare în afara teritoriului ei poate fi efectuată, nemijlocit, către un reasigurător nerezident al Republicii Moldova dacă acesta este un reasigurător autorizat şi supravegheat în statul său de reşedinţă. Cedarea de către asigurătorul sau reasigurătorul rezident al Republicii Moldova a riscurilor în reasigurare către reasigurătorul menţionat, nerezident al Republicii Moldova, poate fi efectuată prin intermediul brokerului de reasigurare nerezident sau rezident al Republicii Moldova. Reasigurătorii care furnizează acoperire de reasigurare asigurătorilor din Republica Moldova vor avea un rating de credit de cel puţin BBB+ sau echivalentul acestuia, atribuit/reconfirmat pe parcursul ultimului an până la data prezentării Programului de reasigurare, aşa cum este atribuit de unul dintre următoarele agenţii de rating: Standard & Poor′s, Fitch-IBCA, AM BEST sau Moody′s.

12. Rapoartele de solvabilitate vor fi utilizate pentru reasigurătorii fără evaluare, care sunt autorizaţi în statele care fac obiectul regimului UE, Solvabilitate II, dintr-un stat membru al UE sau dintr-un stat membru al OCDE. În acest caz, rata SCR de acoperire cu fonduri proprii eligibile ale reasigurătorului nu trebuie să fie mai mică de 120 la sută. Se utilizează Raportul de solvabilitate pentru ultima perioadă de gestiune până la data încheierii contractului de reasigurare, pentru societăţile de reasigurare care nu au un rating de credit de la agenţiile de clasificare, enumerate la pct.11, dar sunt licenţiate şi supravegheate de regimuri de supraveghere echivalente cu Regimul Solvabilitate II al UE. Autoritatea de supraveghere poate solicita asigurătorului raportul de solvabilitate al reasigurătorului ca dovadă a respectării cerinţelor prezentului Regulament.

13. La cesiunea şi retrocesiunea riscurilor direct sau prin intermediului brokerilor de reasigurare, reasigurătorul final trebuie să corespundă cerinţelor prezentului Regulament şi Legii nr.92/2022. Asigurătorul trebuie sa dispună de date şi informaţii aferente reasigurătorului final, inclusiv rapoartele auditate aferente situaţiilor financiare pentru cel puţin ultimii 2 ani şi sa le prezinte la solicitarea autorităţii de supraveghere.

14. Asigurătorul trebuie să dispună de un sistem de control intern şi de raportare adecvat, care să asigure că subscrierea riscurilor sau cedarea în reasigurare este în corespundere cu politica sa de reasigurare, adecvată, sigură şi suficientă, nu este încălcată limita maximă a răspunderii asigurătorului pentru un risc asigurat, cererile de reasigurare sunt raportate adecvat şi despăgubirile sunt colectate prompt de la reasigurători.

Capitolul III
PROCEDURA DE AVIZARE. RAPORTAREA

15. Autoritatea de supraveghere va aviza nivelul reţinerii proprii anual, potrivit cererii asigurătorului, depuse până la data de 1 noiembrie a anului anterior perioadei de referinţă, cu anexarea obligatorie a următoarelor documente:

1) Metodologia de determinare a reţinerii proprii, semnată de conducătorul organului executiv şi conducătorul funcţiei de management al riscurilor, se bazează inclusiv pe:

a) descrierea metodei de estimare a riscului unic asigurat;

b) valoarea limitei maximei a răspunderi asigurătorului pentru un risc unic asigurat;

2) Programul de reasigurare al asigurătorului, cu anexarea opiniei actuarului referitor la pertinenţa contractelor de reasigurare.

16. Evaluarea de către autoritatea de supraveghere a Programului de reasigurare al unui asigurător se bazează pe o serie de factori, inclusiv:

1) structura Programului, inclusiv orice mecanisme alternative de transfer al riscurilor;

2) proporţia de risc cedată, astfel încât riscurile nete reţinute să fie proporţionale cu resursele financiare ale asigurătorului şi cu apetitul pentru risc;

3) situaţiile financiare anuale şi informaţiile istorice cu privire la plata daunelor cu referire la reasigurătorii în cauză (atât în condiţii normale, cât şi în condiţii de stres);

4) nivelurile de expunere la un singur reasigurător sau la diferiţi reasigurători care fac parte din acelaşi grup;

5) corespunderea reasigurătorului exigenţelor Legii nr.92/2022 şi prezentului Regulament.

17. În termen 30 de zile de la data primirii setului complet de documente specificate la pct.15 autoritatea de supraveghere, după caz, avizează ori refuză să avizeze nivelul reţinerii proprii, anual.

18. În cazul în care, în perioada examinării cererii şi a documentelor depuse, au intervenit modificări sau circumstanţe noi, asigurătorul este obligat să informeze despre acest fapt autoritatea de supraveghere şi să prezinte documentele modificate în acest sens.

19. În cazul în care documentele sau informaţiile prezentate sunt insuficiente pentru luarea deciziei privind avizarea nivelului reţinerii proprii, anual, autoritatea de supraveghere poate solicita documente şi informaţii necesare, inclusiv de la alte persoane sau autorităţi, în măsura în care aceste informaţii sunt necesare pentru realizarea avizării prevăzute în prezentul Regulament.

20. În cazurile specificate la pct.18 şi 19, precum şi în cazul necesităţii solicitării unor informaţii suplimentare, termenul stabilit la pct.17 poate fi prelungit sau poate fi suspendat pentru o perioadă stabilită de autoritatea de supraveghere, cu informarea asigurătorului. În cazul în care documentele şi informaţiile suplimentare solicitate de la asigurător nu au fost prezentate în termenul stabilit de autoritatea de supraveghere, ultima încetează

procedura de examinare a cererii, informând asigurătorul, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare din data expirării termenului de completare a setului.

21. Autoritatea de supraveghere refuză avizarea nivelului reţinerii proprii anual, indicând motivele refuzului în cazul în care:

a) urmare a evaluării tuturor circumstanţelor şi informaţiilor legate de nivelul reţinerii proprii, autoritatea de supraveghere decide că cerinţele prevăzute de Legea nr.92/2022 şi prezentul Regulament nu sunt îndeplinite; şi/sau

b) au fost prezentate informaţii incomplete, eronate sau false.

22. Asigurătorul este obligat să revizuiască Programul de reasigurare când identifică neconcordanţe între obiective şi strategii şi Programul de reasigurare, din momentul în care a făcut cunoştinţă cu faptul că reasigurătorul nu mai corespunde cerinţelor prezentului Regulament, precum şi în cazurile prevăzute la pct.5, inclusiv dacă nu sunt îndeplinite prevederile pct.6 şi 8.

23. Autoritatea de supraveghere poate solicita revizuirea Programului de reasigurare şi/sau a Metodologiei de determinare a reţinerii proprii pe parcursul anului de gestiune în cazul constatării încălcării dispoziţiilor Legii nr.92/2022 sau ale prezentului Regulament.

24. În cazul revizuirii Programului de reasigurare, în condiţiile pct.22 şi 23, precum şi în cazurile în care asigurătorul modifică Metodologia de determinare a reţinerii proprii şi/sau Programul de reasigurare prezentat pentru avizarea nivelului reţinerii proprii, asigurătorul este obligat să solicite, repetat, avizarea reţinerii proprii, în condiţiile prezentului Regulament.

25. La apariţia schimbărilor majore în Programul de reasigurare sau din momentul în care au făcut cunoştinţă cu faptul că reasigurătorul nu mai corespunde cerinţelor prezentului Regulament, aferente modificării contractelor de reasigurare, asigurătorii, în termen de 10 zile lucrătoare, sunt obligaţi să depună la autoritatea de supraveghere documentele şi informaţiile ce confirmă modificările în cauză.

26. Asigurătorul monitorizează şi notifică autorităţii de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare din momentul constatării, situaţiile în care:

a) cota reasigurătorilor din totalul rezervelor tehnice ale unui asigurător depăşeşte 70 la sută; şi/sau

b) ponderea celui mai mare reasigurător depăşeşte 30 la sută din rezervele tehnice ale asigurătorilor.

27. Fiecare asigurător este obligat să prezinte autorităţii de supraveghere Raportul privind contractele cu reasigurătorii rezidenţi şi nerezidenţi, în forma şi în modul stabilite în anexa la prezentul Regulament, semestrial, până la data de 25 august, şi, respectiv, până la 25 februarie a anului următor celui de gestiune, în formă electronică sau pe suport de hârtie.

Anexă
la Regulamentul privind cerinţele faţă de
Programul de reasigurare al asigurătorului,
regulile de contractare a reasigurărilor şi
condiţiile avizării nivelului reţinerii proprii
al asigurătorului

RAPORT
privind contractele cu reasigurătorii rezidenţi şi nerezidenţi
pentru perioada 01.01.20___ – 31.12.20___

Nr. d/o	Denumirea reasigurătorului căruia i-au fost cedate riscurile, data înregistrării în ţara de origine, nr.şi data licenţei	Adresa juridică a reasigurătorului (ţara), adresa poştală, numere de telefon, e-mail	Agenţia de rating, linkul din web, rating-gul stabilit de către agenţiile de rating	Contractul de asigurare direct				Tipul contractului de reasigurare nr.şi data contractului	Forma şi metoda de reasigurare	Cedările per contract		Raportul dintre primele cedate şi primele pe asigurarea directă	Comisionul de reasigurare, lei (pe clase de asigurare)	Daunele recuperate de reasigurat, lei (per contract) în perioada de raportare	Daunele recuperate avizate şi soluţionate pe contract de asigurare direct, lei (per contract) în perioada de raportare
				nr. şi data contractului	suma de asigurare, lei	prima brută subscrisă, lei	clasa de asigurare			suma asigurată cedată în reasigurare, lei	prima brută subscrisă cedată în reasigurare în perioada de raportare, lei				
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Total															

Notă: *În cazul în care datele incluse în prezentul Raport nu corespund celor reflectate în alte rapoarte specializate/statistice, asigurătorul urmează să prezinte o notă explicativă, care va conţine* argumentarea elementelor ce au cauzat *divergenţe între datele valorice.*

Organul executiv al asigurătorului _____
Conducătorul funcţiei de management al riscurilor, numărul de telefon
_____

Data perfectării ___ _____ 20__

INSTRUCŢIUNE
privind modul de completare a Raportului privind contractele cu reasigurătorii rezidenţi şi nerezidenţi pentru perioada 01.01.20__ - 31.12.20__

1. În coloanele 1, 2 şi 3 se indică datele aferente reasigurătorului (inclusiv indicarea intermediarului, după caz), conform informaţiilor solicitate în coloanele respective.

2. În coloanele 4, 5, 6 şi 7 se indică informaţia aferentă contractului de asigurare direct: numărul şi data contractului, suma de asigurare, prima brută subscrisă, fără valorile aferente contractelor care au fost rezoluţionate, şi clasa de asigurare.

3. În coloanele 8 şi 9 se indică informaţia privind tipurile de reasigurare (reasigurare facultativă, obligatorie, de tip tratat (treaty) pe contract general, numărul şi data contractului, formele şi metodele de reasigurare (proporţională ("cota parte" sau "excedent de sumă"), neproporţională ("excedent de daună" sau "excedent de rată a daunei") etc.)).

4. În coloanele 10 şi 11 se indică cedările per contract (suma asigurată cedată în reasigurare/prima brută subscrisă cedată în reasigurare în perioada de raportare, conform înregistrărilor contabile respective).

5. În coloana 12 se indică raportul dintre primele cedate per contract şi primele pe asigurarea directă per contract.

6. În coloanele 13 şi 14 se indică comisionul de reasigurare (pe clase de asigurare) şi daunele recuperate de reasigurat (per contract) în perioada de raportare, conform înregistrărilor contabile respective, cu delimitarea comisioanelor şi daunelor recuperate în perioada de raportare, aferente contractelor din perioadele precedente.

7. În coloana 15 se indică daunele avizate şi soluţionate pe contract de asigurare direct (per contract) în perioada de raportare, conform înregistrărilor contabile.